

DIACONAAL BELEIDSPLAN 2006 TOT 2011*

VAN DE

HERVORMDE GEMEENTE

VAN

HEERDE

*Een nieuw beleidsplan is in ontwikkeling en verwachten we voor einde 2015. Tot het verschijnen van het nieuwe beleidsplan is dit lopende beleidsplan geldig.

Bijbel
Ensgezind
Leidraad
Evangeliseren
Informereren
Dienen
Samenwerken
Publiciteit
Levensomstandigheden
Aanvoerder
Naastenliefde

INHOUD

1. VOORWOORD	2
2. OVERZICHT ACTIVITEITEN EN GESTELDE DOELEN.....	4
3. BELEID M.B.T. AANVRAGEN OM FINANCIËLE ONDERSTEUNING.....	5
4. HUIDIGE TAAKVELDEN.....	5
5. ACTIEPUNTEN.....	10
6. SAMENVATTING.....	11
7. SLOTWOORD	12

1. VOORWOORD

Diaconaat – roeping van de christelijke gemeente

Diaconaat is het dienend in de wereld staan van de gemeente van Christus. Dit dienen komt met name tot uitdrukking bij de dienst aan de tafel des Heren. Maar Christus roept ons op ook elkaar te dienen en dienstbaar in de wereld te staan, zoals ook hij is gekomen onder de mensen, niet om gediend te worden, maar om te dienen. Diaconaat, niet als opdracht of hobby van enkelen in de gemeente van Christus, maar wezenskenmerk van de hele gemeenschap. Diaconaat is het hart van de gemeente. De gemeente mag in haar dienstbetoon de weg wijzen naar Jezus Christus als de grote Diaken, die naar deze aarde kwam om te dienen en zijn leven te geven. Wie zich in navolging van Christus inzet voor de "minsten", zet zich in voor het werk van Christus zelf, die mensen in nood opzoekt en zorg wil dragen voor een menswaardig bestaan. Hij heeft immers zelf gezegd: 'in zoverre gij dit aan een van deze Mijn minste broeders hebt gedaan, hebt gij het Mij gedaan'.

Naast de doelen, die de kerkenraad ons gesteld heeft, hebben de diaconie en de gemeente een afgeleid doel uit het Woord.

Het diaconaat helpt in de eerste plaats waar geen helper is. Het zet zich in op sociaal-maatschappelijk terrein, vooral waar overheid en samenleving onvoldoende mogelijkheden hebben of tekort schieten. Diaconale doelen vallen onder een of meer van de volgende beleidsterreinen:

- Armoede, economie en sociale zekerheid;
- Zorg (in verband met ouderen, gehandicapten, verslaafden en andere kwetsbare groepen);
- Migratie en vluchtelingenproblematiek;
- Geweld en vredesvragen;
- Milieu en rentmeesterschap.

De uitgangspunten voor het beleid van de kerkenraad zijn:

- Verdieping van de kern van de gemeente en vergroting binding met de rand van de gemeente;
- Vergroting binding tussen individuele gemeenteleden en gemeente;
- Verbetering presentatie van de gemeente naar buiten en binnen;
- Verbetering organisatie van de gemeente.

Naast het pastoraat en de eredienst heeft het diaconaat een voornamelijk taak om de eerste twee uitgangspunten mede vorm te geven. Het diaconaat kan de bindende factor zijn. Het gaat niet alleen om het Woord maar ook om de Daad.

Alle uitgangspunten komen in het beleidsplan aan de orde.

Diaconaat - activiteiten en levensstijl

Diaconaat is doen. Het is echter meer: diaconaat is vooral een manier van leven! Navolging van Christus is niet te beperken tot het verrichten van activiteiten. Een diaconale levensstijl komt tot uiting in een houding van bewogenheid, van echte interesse in de naaste, een houding van solidariteit waarin we niet boven, maar naast de ander gaan staan om hem of haar tot zijn recht te laten komen. Als we aangeraakt zijn door de liefde van God tot ons, kunnen we niet anders dan die liefde doorgeven aan de mensen om ons heen. Liefde brengt ons in beweging.

De diaken - geen uitvoerder, maar een aanvoerder

De diaken, die vanuit zijn ambt nauw betrokken is op de noden van de wereld, zoekt naar mogelijkheden om de begrippen barmhartigheid en gerechtigheid invulling te geven. Hij hoeft dit diaconale werk echter niet alleen te doen. Zoals we hierboven zagen, is het diaconale werk opdracht en roeping voor de gehele gemeente.

Diakenen zijn in eerste instantie dan ook geen uitvoerders, maar vooral aanvoerders. Ze roepen de gemeenteleden op tot een diaconale levensstijl en betrekken hen bij diaconale activiteiten.

Matrix activiteiten van de diaconie ten opzichte van de gestelde doelen en overige beleidsterreinen

Activiteit	Korte omschrijving	Verdieping van de kern														
		Binding individuele gemeente met gemeente		Verbetering presentatie binnen en buiten			Verbetering organisatie		Armoede, economie en sociale zekerheid		Zorg	Migratie en vluchtelingen problematiek	Geweld en vredesvragen	Milieu en rentmeesterschap	Geldwerving	
Financiële ondersteuning	Beleid m.b.t. het toezeggen van financiële steun		X						X	X	X					
Hervormd Heerde	Uitvoerende taak m.b.t. organisatie kerkblad	X	X	X	X											
Verjaardagsfonds	Inzamelen giften jarige gemeenteleden		X	X												X
Kerkauto	Vervoer van gemeenteleden van en naar de kerk	X	X	X						X						
Bandrecorderdienst	Oprames kerkdiensten voor huisgebonden gemeenteleden	X	X	X						X						
Polencommissie	Hulp aan partnergemeente Tarnowsky Gory, Polen		X	X				X	X							
Wendhorst	Aanwezig bij huisdiensten, zitting in diaconale adviesraad	X	X	X						X						
Brinkhoven	Ambtelijke vertegenwoordiging bij Avondmaalsdiensten	X	X	X						X						
Int.diaconale bewustwording	Diaconaal werk buiten onze eigen gemeente		X	X				X	X	X						
Binnenlands/werelddiaconaat	Diaconale steun in binnen- en buitenland		X	X				X	X	X	X					
Adoptiekinderen	Financiële steun 5 kinderen in Roemenië		X	X				X	X	X						
Individuele hulpverlening	Persoonlijke hulp aan gemeenteleden		X					X	X	X						
Gehandicaptenzorg	Kerstgroet aan instellingen, via IDO		X	X						X						
Sociaal werk	Organiseren/financieren vakanties voor gemeenteleden		X	X				X	X							
Landerijen	Beheren landbouwgrond															
Jeugddiaconaat	Diaconale bewustwording onder de jeugd	X	X													
Vacaturebank	Allerlei soorten hulp aan gemeenteleden bieden		X	X	X	X	X	X	X	X						
Collecten	Inzamelen geld voor diaconale doeleinden		X	X	X	X	X	X	X	X						X

3. BELEID M.B.T. AANVRAGEN OM FINANCIËLE ONDERSTEUNING

Aanvragen om financiële ondersteuning worden op enkele aspecten getoetst. Allereerst wordt bezien, of de organisatie of het project een diaconaal karakter heeft, d.w.z. of het geld zal worden besteed aan danwel ten dienste zal zijn van de sociaal en economisch zwakkeren in de samenleving, plaatselijk, landelijk of wereldwijd. Bovendien moet het gaan om instellingen of projecten, die om aannemelijke redenen - blijkens een aan de diaconie te overleggen jaarrekening - sterk afhankelijk zijn van bijdragen vanuit de kerken. Door de gemeente van tijd tot tijd te informeren over de diverse projecten die we steunen, kan de gemeente diaconaal meer bewust worden gemaakt.

4. HUIDIGE TAAKVELDEN

Hervormd Heerde

De Algemene Kerkenraad is verantwoordelijk voor de uitgave van het kerkblad Hervormd Heerde, dat iedere twee weken verschijnt. De diaconie voert de taken uit onder verantwoordelijkheid van de AK. Zowel de ledenadministratie als de financiële administratie wordt bijgehouden. Ook het contact met de adverteerders behoort tot haar taak. Uitsluitend de achterpagina van het kerkblad wordt gevuld met advertenties van lokale ondernemers. De opbrengsten daarvan dragen eraan bij, dat de abonnementskosten voor de lezers zo laag mogelijk gehouden kunnen worden. De opbrengsten uit de advertenties en het abonnementsgeld zorgen er samen voor dat het kerkblad financieel zelfvoorzienend is. De eindredacteur, penningmeester en administrateur worden aangesteld door de AK, op voordracht van de diaconie.

Verjaardagsfonds

Samen met gemeenteleden is de diaconie vertegenwoordigd in de Commissie Verjaardagsfonds. De commissie draagt ervoor zorg dat alle jarige (doop)leden van de Hervormde Gemeente Heerde van 18 jaar en ouder worden bezocht en giften worden ingezameld. De diaconie is verantwoordelijk voor de financiële administratie. De opbrengst van het verjaardagsfonds wordt op voorstel van de commissie door de diaconie besteed aan actuele diaconale doeleinden en de kerkrentmeesters.

Kerkauto

Voor gemeenteleden, die met het oog op hun lichamelijke omstandigheden niet zelfstandig kunnen reizen, bestaat er een mogelijkheid om zondagsmorgens naar de kerk te worden vervoerd. Een aantal vrijwilligers verzorgt bij toerbeurt het vervoer. Een diaken treedt op als contactpersoon tussen de betreffende gemeenteleden en de 'vervoerders'.

Bandrecorderdienst

De diaconie is verantwoordelijk voor het opnemen van de kerkdiensten en het bezorgen daarvan bij gemeenteleden die om bepaalde redenen niet in de kerk kunnen komen. De diaconie heeft daartoe een commissie ingesteld die dit voor haar rekening neemt. Op deze manier is er bij deze groep gemeenteleden meer verdieping en wordt het gemeente-zijn meer benadrukt.

Polencommissie

De Polencommissie onderhoudt de contacten met onze Poolse partnergemeente in Tarnowsky Gory. Zij zorgen ervoor dat er goederen en geld worden ingezameld en dat deze op de plaats van bestemming komen. De diaconie is verantwoordelijk voor de commissie. Zij onderhoudt daartoe de contacten met de commissieleden en controleert de financiën.

Verpleeghuis Wendhorst

De diaconie is vertegenwoordigd in de diaconale adviesraad. Deze raad bestaat uit 23 kerkgenootschappen uit de regio.

Vijf maal per jaar dienen 2 diakenen aan de tafel bij de viering van het Heilig Avondmaal in Wendhorst. Dit in samenwerking met de Gereformeerde kerk.

Tevens wordt er 4 keer per jaar medewerking verleend aan de erediensten met als taak het uitdelen van liturgieën, het inzamelen van de gaven en het begeleiden van de predikant voor en na de dienst.

Woon- en zorgcentrum Brinkhoven

Het Woon- en zorgcentrum Brinkhoven is opgericht op initiatief van de Hervormde diaconie. Regelmatig wordt in Brinkhoven het Heilig Avondmaal gevierd. Hierbij gaan niet alleen Hervormde predikanten voor, maar - bij toerbeurt - ook predikanten van verschillende andere kerkgenootschappen in Heerde. Evenzo wordt bij toerbeurt door één der diakenen van deze kerkgenootschappen aan de Tafel des Heren dienst gedaan.

Aan de diakenen is opgedragen de bestemming van de collectes van de Avondmaalsdiensten vast te leggen. In de regel is de collecte voor vluchtelingenwerk. Dit gaat via Kerkinactie.

Interkerkelijke diaconale bewustwording

De diaconie is interclassicaal / interkerkelijk betrokken bij:

- het vergroten van het diaconale bewustzijn van de gemeenten in de regio (Ede, Harderwijk, Hattem en Nijkerk).
- het ondersteunen van diaconieën in de regio.
- educatie en toerusting van diakenen en gemeenteleden.
- Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO).

In de gemeente Heerde bestaat een Interkerkelijk Diaconaal Overleg. Aan dit overleg nemen diakenen van verschillende kerkgenootschappen in de gemeente Heerde deel. Het IDO houdt zich bezig met het bevorderen van de onderlinge samenwerking tussen de betreffende kerken en organiseert gemeenschappelijke diaconale activiteiten. Uitgaven die door tussenkomst van het IDO gedaan worden, worden door de deelnemende diaconieën volgens een vastgestelde verdeelsleutel weer aangevuld.

Via het IDO is de diaconie ook vertegenwoordigd in de vluchtelingenwerkgroep in Heerde.

Binnenlands en Werelddiaconaat

- De door de Kerkinactie georganiseerde landelijke collecten voor het Binnenlands- en het Werelddiaconaat in het voor- en najaar worden gesteund. Daarvoor worden op het collecterooster (uitgangscollecten) van de diaconie plaatsen ingeruimd. De ter ondersteuning van deze collecten beschikbare folders worden aan de kerkgangers uitgereikt.
- De diaconie steunt doorlopend projecten die ten doel hebben de levensomstandigheden van Derde Wereldkinderen te verbeteren. Tweejaarlijks wordt in dit kader een project gekozen uit projectenlijsten van verschillende instanties die wereldwijd opereren. Het verdient de voorkeur dat de betreffende instantie een christelijke signatuur heeft. De opbrengsten van de dienstcollecten van de diaconie op de zondagen dat er jeugd- of gezinsdiensten worden gehouden, zijn voor het betreffende project bestemd. Indien in een maand geen jeugd- of gezinsdiensten worden gehouden, wordt op de laatste zondag van de betreffende maand voor het project gecollecteerd. De uitvoering van deze taak vindt plaats door de Zendingscommissie, onder verantwoording van de diaconie. Om de contacten te onderhouden is er een diaken afgevaardigd in de Zendingscommissie.

Adoptiekinderen

Via de stichting Zending over Grenzen heeft de diaconie 5 kinderen in Roemenië en omgeving financieel geadopteerd. Maandelijks wordt hiervoor per kind een bedrag van € 18,00 afgedragen.

Individuele hulpverlening

Deze vorm van ondersteuning blijkt nodig omdat er ook in deze welvaartsstaat mensen (soms heel dringend) hulp nodig hebben.

In principe is de hulp bedoeld voor onze naaste, dus voor iedereen. Toch worden in hoofdzaak twee groepen onderscheiden die aankloppen om hulp: vluchtelingen en gemeenteleden.

De hulp wordt meestal gegeven in de vorm van een (renteloze) lening. Ook kan hulp bestaan uit advies over het omgaan met sociale regelingen teneinde uit de problemen te komen.

Belangrijk is dat er met respect wordt omgegaan met de hulpvrager. Bij gesprekken met hulpvragers zijn in het algemeen twee personen namens de diaconie aanwezig.

Een dergelijk gesprek heeft als doel vast te stellen waarom hulp wordt gevraagd en hoe hulp moet worden geboden.

Tevens moet worden vastgesteld of bestaande regelingen voldoende zijn benut. Uit de vorm van het gesprek moet het respect voor de vrager blijken.

De hulp moet een tijdelijk karakter hebben. Het is de taak van de overheid om ervoor te zorgen dat mensen in Nederland voldoende middelen van bestaan hebben.

Het blijkt niet makkelijk te zijn om hulpvraag en -antwoord op elkaar af te stemmen. Bij huisbezoeken wordt er (zo nodig) gewezen op de mogelijkheden. In contacten met de sociale dienst en diaconieën van andere kerken kunnen probleemsituaties aan het licht komen.

Van geval tot geval wordt gezien hoe hulp geboden wordt. De diakenen handelen "naar bevind van zaken".

Voor de toekomst is het beleid erop gericht, de mogelijkheden voor individuele hulpverlening op een gepaste manier onder de aandacht van de gemeenteleden te brengen. Ook moeten de contacten met andere hulpverlenende instanties worden uitgebouwd om goed op elkaar aan te kunnen sluiten.

Het kan nodig zijn dat, indien er veelvuldig een beroep op de diaconie wordt gedaan, er een maximaal budget voor deze taak wordt vastgesteld opdat de andere taken niet in gevaar worden gebracht. Ook zullen in dat geval prioriteiten worden vastgesteld.

Ouder-, kinder- en gehandicaptenzorg

De diaconie verzorgt samen met de diaconieën (IDO) van andere kerken een kerst- en pinkstergroet aan het verpleeghuis Wendhorst, het woon- en zorgcentrum Brinkhoven en het dagverblijf Wissel bij Wendhorst. Aan de volgende instellingen wordt alleen een kerstgroet verzorgd: de Grifhoek, dagverblijf Baldershoef en het kindertehuis Emmanuël.

Voorts is de diaconie op dit veld actief als contactadres voor de Protestants Christelijke Vereniging voor Jeugd- en Kinderzorg van de Nederlandse Hervormde kerk in Overijssel, Noord-Gelderland en Noord- en Oost-Drenthe.

De ouderensoos is een goede gelegenheid voor de oudere gemeenteleden om samen te komen. De diaconie biedt financiële steun om de samenkomsten mogelijk te maken.

Sociaal werk

De diaconie is een contactadres voor het Interkerkelijk Woningruil Bureau. Dit bureau biedt een aantal mogelijkheden voor minder draagkrachtigen om toch op vakantie te kunnen gaan. Het betreft hier aangepaste vakanties voor ouderen en mensen die om medische, sociale en/of financiële redenen niet (meer) in staat zijn zelfstandig op vakantie te gaan. De taak van de diaconie hierin is het helpen en begeleiden met het aanvragen c.q. invullen van de aanmeldingsformulieren.

De vakantieperiodes staan in een protestantse traditie en kenmerken zich door een open christelijke sfeer.

De diaconie organiseert ook zelf vakanties onder de noemer "Actie Vakantiegeld".

Gemeenteleden zoals bovengenoemd kunnen daarvan gebruik maken. Veelal worden ze aangedragen door ouderlingen of predikant.

Landerijen

De diaconie is eigenaar van een aantal landerijen (ca. 16 ha) die in de vorm van legaten in eigendom zijn verkregen. Algemeen beleid is, dat deze landerijen niet vervreemd worden. Landerijen worden verpacht aan leden van de Hervormde Gemeente te Heerde. Er is een beheerovereenkomst aangegaan met het Kantoor der Kerkelijke Goederen. Eén diaken is contactdiaken tussen diaconie en K.K.G..

Jeugddiaconaat

De jeugddiaken heeft zitting in de Hervormde jeugdraad. Vanuit die positie wordt gestreefd naar een optimale ondersteuning van het jeugdwerk door financieel een gezonde basis te creëren en te behouden, opdat het jeugdwerk in onze gemeente toekomst heeft. Ook is het een taak van de jeugddiaken om de diaconale bewustwording bij de jeugd onder de aandacht te brengen. Voor de grote groepen jonge kinderen in onze gemeente wordt samen met de jeugdraad voor een goede basis van het kader gezorgd. Zo blijft de leiding - en daarmee het jeugdwerk - ook in de toekomst gewaarborgd.

Veel van de activiteiten voor de jeugd vinden plaats in het jeugdgebouw “Welgelegen”.

Vacaturebank

Vanuit de diaconie wordt geprobeerd gemeenteleden te helpen die in de problemen zitten. Door middel van de vacaturebank wordt geprobeerd om andere gemeenteleden in te schakelen om hulp te bieden. De diaconie fungeert hier als een tussenpersoon. Afhankelijk van de hulpvraag zal de diaconie proberen een passende oplossing te bieden, voor zover dat binnen haar vermogen ligt. Door deze manier van activeren van gemeenteleden probeert de diaconie de binding in de gemeente te vergroten.

Collecten

De collecten die in de erediensten worden ingezameld hebben verschillende doelen. Door de gemeente te informeren over de bestemming van de collectes wordt de gemeente diaconaal bewust gemaakt waar ze aan geven. Praktisch gezien zijn de collectes nodig om als diaconie verschillende organisaties en personen financieel te kunnen steunen.

5. ACTIEPUNTEN

De diaconie wil in de komende vijf jaar onderstaande punten verbeteren cq verder uitwerken:

- * De presentatie van de diaconie naar de gemeente toe.
Met name de informatievoorziening kan verbeterd worden. Te denken valt aan het informeren van de gemeente over onze adoptiekinderen, de collectes, instanties waarin wij vertegenwoordigd zijn en diverse andere zaken. Het kerkblad is een goed instrument om dit te bereiken.
- * De diaconale bewustwording onder de jeugd kan mogelijk via de jeugdraad meer aandacht krijgen.
- * Het onderzoeken van de mogelijkheid om met de wijkouderling op huisbezoek te gaan bij gemeenteleden die kort daarvoor een familielid hebben verloren. Enerzijds om medeleven te betonen, maar ook om eventuele verborgen noden te proberen bloot te leggen. Vervolgens kan dan via de individuele hulpverlening een oplossing worden gezocht.
- * Het nauwlettend volgen van de ontwikkelingen van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). De diaconie kan voor de gemeenteleden een adviserende taak hebben, maar mogelijk ook financiële steun aan gemeenteleden die hierdoor in de problemen zijn gekomen.
- * De vacaturebank moet de komende jaren verder uitgewerkt worden en meer vorm krijgen.

6. SAMENVATTING

Diaconaat vindt zijn grond en bron in Christus, en van daaruit gaat het helpend en dienend de wereld in. Diakenen mogen helpen en dienen, maar daarbij nooit vergeten dat Christus de bron is. Vanuit deze gedachte is dit beleidsplan opgesteld.

Er is een overzicht gegeven van wat diaconaat is en welke taakvelden daarin aan de orde komen. Ook is steeds met een korte beschrijving inzicht gegeven in de verschillende taakgebieden.

In het hoofdstuk Actiepunten is beschreven wat de diaconie zich de komende jaren tot doel stelt. Ook is stilgestaan bij datgene wat de gemeente voor elkaar en de diaconie betekent.

7. SLOTWOORD

De toekomstplannen van de diaconie zijn gebaseerd op continuering van de huidige taken en het open staan voor nieuwe dingen, die zich ongetwijfeld zullen aandienen.

Vast uitgangspunt is en blijft dat niet aan vermogensvorming wordt gedaan. Dit om zoveel als mogelijk is helpende handen te bieden bij datgene wat op de weg van de diakenen - en daarmee op die van de gehele gemeente - wordt geplaatst.

De diakenen zullen bij voortduring eraan werken om in de gemeente van Christus zodanige omstandigheden te scheppen, dat de dienst der barmhartigheid waartoe ieder lid van de gemeente is geroepen, zo goed mogelijk kan functioneren.

Vastgesteld in de vergadering van de diaconie van de Hervormde Gemeente van Heerde op 18 januari 2006,

Voorzitter: J.W. Dalhuisen

Secretaris: A.J. van 't Hul